

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI

FOND ZA ZAŠTITU OKOLIŠA I
ENERGETSKU UČINKOVITOST

Zagreb, studeni 2010.

SADRŽAJ

stranica

I.	PODACI O FONDU	2
	Djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo	2
	Financijski izvještaji	4
	Programi i projekti financirani u 2009.	8
II.	REVIZIJA ZA 2009.	8
	Ciljevi i područja revizije	8
	Metode i postupci revizije	8
	Provjera izvršenja naloga i preporuka revizije za 2007.	9
	Nalaz za 2009.	11
III.	MIŠLJENJE	22

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

Klasa: 041-01/10-01/39

Urbroj: 613-02-01-10-7

Zagreb, 22. studenoga 2010.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ FINACIJSKOJ REVIZIJI
FONDA ZA ZAŠTITU OKOLIŠA I ENERGETSKU UČINKOVITOST ZA 2009.

Na temelju odredbi članka 4. i 7. Zakona o državnoj reviziji (Narodne novine 49/03 – pročišćeni tekst i 177/04), obavljena je financijska revizija kojom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost (dalje u tekstu: Fond) za 2009.

Revizija je obavljena u razdoblju od 25. kolovoza do 22. studenoga 2010.

Postupci revizije su provedeni u skladu s INTOSAI revizijskim standardima (Narodne novine 93/94) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

I. PODACI O FONDU

Djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo

Fond je osnovan na temelju odredbi Zakona o Fondu za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost (Narodne novine 107/03), vezano uz odredbe Zakona o zaštiti okoliša (Narodne novine 110/07) i Zakona o energiji (Narodne novine 68/01, 177/04, 76/07 i 152/08).

Djelatnost Fonda obuhvaća poslove koji se odnose na financiranje pripreme, provedbe i razvoja programa i projekata u područjima očuvanja, održivog korištenja, zaštite i unaprjeđivanja okoliša, energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora energije, te poticanja racionalnog gospodarenja energijom i energetske učinkovitosti u neposrednoj potrošnji energije utvrđene odredbama Zakona o Fondu za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, Zakona o otpadu (Narodne novine 178/04, 153/05, 111/06, 60/08 i 87/09), te Zakona o učinkovitom korištenju energije u neposrednoj potrošnji (Narodne novine 152/08). Također, obuhvaća stručne i druge poslove vezane uz pribavljanje, upravljanje i korištenje sredstava Fonda, posredovanje u financiranju zaštite okoliša i energetske učinkovitosti iz sredstava drugih država, međunarodnih organizacija, financijskih institucija i tijela, te domaćih i inozemnih pravnih i fizičkih osoba, vođenje baze podataka o programima i projektima u području zaštite okoliša i energetske učinkovitosti, te potrebnim i raspoloživim financijskim sredstvima za njihovo ostvarivanje, poticanje, uspostavljanje i ostvarivanje suradnje s međunarodnim i domaćim financijskim institucijama i drugim pravnim i fizičkim osobama radi financiranja zaštite okoliša i energetske učinkovitosti u skladu s Nacionalnom strategijom zaštite okoliša i Nacionalnim planom djelovanja za okoliš (Narodne novine 46/02), Strategijom energetske razvoja Republike Hrvatske (Narodne novine 130/09) i Programom provedbe Strategije energetske razvoja, nacionalnim energetskim programima, drugim programima i aktima u području zaštite okoliša i energetske učinkovitosti.

Fond ima svojstvo pravne osobe s javnim ovlastima (donošenje upravnih akata vezanih uz plaćanja naknada i posebne naknade, vođenje očevidnika obveznika plaćanja, propisivanje uvjeta koje moraju ispunjavati korisnici sredstava Fonda i uvjeta za dodjeljivanje sredstava, utvrđivanje načina praćenja namjenskog korištenja sredstava i drugo).

Sredstva za financiranje djelatnosti Fonda osiguravaju se iz namjenskih prihoda Fonda propisanih zakonom: naknada onečišćivača okoliša, naknade korisnika okoliša, naknada na opterećivanje okoliša otpadom, posebne naknade za okoliš na vozila na motorni pogon, te drugih izvora u skladu sa zakonskim propisima. Također, ostvaruje sredstva iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u skladu sa zajednički utvrđenim programima, prihoda ostvarenih na temelju međunarodne bilateralne i multilateralne suradnje na programima, projektima i sličnim aktivnostima u području zaštite okoliša i energetske učinkovitosti, prihoda i primitaka od upravljanja slobodnim novčanim sredstvima Fonda, donacija, pomoći, te drugih izvora u skladu sa zakonskim propisima.

Sredstva Fonda se dodjeljuju pravnim i fizičkim osobama putem zajmova, subvencija, financijske pomoći i donacija, a koriste se za financiranje zaštite okoliša i energetske učinkovitosti, a osobito za: zaštitu, očuvanje i poboljšanje kakvoće zraka, tla, voda i mora, te ublažavanje klimatskih promjena i zaštitu ozonskog omotača, saniranje odlagališta otpada, poticanje izbjegavanja i smanjivanja nastajanja otpada, obradu i iskorištavanje vrijednih svojstava otpada, poticanje čistije proizvodnje uz izbjegavanje i smanjenje nastajanja otpada i emisija u proizvodnom procesu, zaštitu i očuvanje biološke i krajobrazne raznolikosti, provedbu nacionalnih energetskih programa, poticanje korištenja obnovljivih izvora energije (sunca, vjetera, biomasa i drugo), održive gradnje, čistijeg transporta, održivog korištenja prirodnih dobara i razvoja ruralnog prostora i gospodarskog razvoja, unaprjeđivanje sustava informiranja o stanju okoliša, praćenja i ocjenjivanja stanja okoliša te uvođenje sustava upravljanja okolišem, poticanje obrazovnih, istraživačkih i razvojnih studija, programa i projekata, te drugih aktivnosti vezanih uz ostvarivanje djelatnosti Fonda.

Statutom (Narodne novine 193/03, 73/04, 116/08 i 101/09) su utvrđeni nadležnost i način odlučivanja tijela Fonda, ustrojstvene jedinice Fonda, te druga pitanja vezana za obavljanje djelatnosti i poslovanje Fonda. Ustrojene su sljedeće unutarnje ustrojstvene jedinice: Ured direktora, Služba za upravno-pravne poslove, naplatu naknada i posebne naknade, Služba pripreme, provedbe i razvoja programa, projekata i drugih aktivnosti u području zaštite okoliša, Služba zaštite pripreme, provedbe i razvoja programa, projekata i drugih aktivnosti u području energetske učinkovitosti, korištenja obnovljivih izvora energije, poticanja racionalnog gospodarenja energijom i energetske učinkovitosti u neposrednoj potrošnji, Služba za gospodarenje posebnim kategorijama otpada, Služba za financije i planiranje, Samostalni odjel za pripremu i provedbu projekata sufinanciranih iz instrumenata pomoći i fondova Europske unije, Samostalni odjel za unutarnju reviziju, te Tajništvo Fonda. Tijela Fonda su: Upravni odbor i direktor.

Upravni odbor upravlja Fondom, a čine ga predsjednik i šest članova, koje imenuje i razrješuje Vlada Republike Hrvatske na razdoblje od četiri godine. Uz suglasnost Vlade Republike Hrvatske, donosi godišnji i četverogodišnji program rada Fonda, financijski plan i Statut, a uz suglasnost ministra nadležnog za poslove zaštite okoliša i prostornog uređenja i ministra nadležnog za poslove energetike donosi opće akte kojima se utvrđuju uvjeti koje moraju ispunjavati korisnici sredstava Fonda. Donosi opće akte koji se odnose na unutarnje ustrojstvo, te prava i obveze zaposlenika Fonda, odlučuje o projektima, programima i drugim aktivnostima koji se planiraju realizirati u području zaštite okoliša i energetske učinkovitosti, određuje prioritete u financiranju, raspisuje natječaje za dodjelu sredstava, odlučuje o odabiru korisnika i uvjetima dodjele sredstava, raspoređuje neutrošena sredstva, te razmatra izvješće direktora o radu Fonda. Statutom je također određeno da Upravni odbor samostalno odlučuje o stjecanju, opterećenju ili otuđenju nekretnina i druge imovine, ugovaranju pravnih poslova, te zaduživanju Fonda kod financijskih institucija i drugih pravnih osoba do 5.000.000,00 kn, a iznad navedenog iznosa uz suglasnost Vlade Republike Hrvatske. Od siječnja 2008., na temelju Odluke Vlade Republike Hrvatske, predsjednik Upravnog odbora je Davor Mrduljaš.

Voditelj poslovanja Fonda je direktor, kojeg na temelju javnog natječaja na vrijeme od četiri godine, imenuje i razrješuje Vlada Republike Hrvatske. Direktor zastupa i predstavlja Fond i odgovara za zakonitost rada i poslovanja, a izvješće o ostvarivanju financijskog plana i programa rada Fonda podnosi Upravnom odboru, Vladi Republike Hrvatske i nadležnim ministarstvima.

Prema Statutu ovlašten je ugovoriti pravni posao do 600.000,00 kn, a iznad navedenog iznosa uz suglasnost Upravnog odbora, koja je potrebna i za odluku o opterećenju i otuđenju nekretnina Fonda. U prosincu 2004. i 2008., Vlada Republike Hrvatske imenovala je Vinka Mladinea za direktora Fonda.

Uz Statut su doneseni i drugi akti (Pravilnik o unutarnjem ustrojstvu i načinu rada Fonda, Pravilnik o naknadama i plaćama, Pravilnik o radu, Pravilnik o uvjetima i načinu dodjeljivanja sredstava Fonda i drugo) kojima je uređeno poslovanje Fonda.

Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu i načinu rada Fonda (pročišćeni tekst iz srpnja 2010.), planirano je 168 zaposlenika, a koncem 2009. Fond je imao 124 zaposlenika.

Financijski izvještaji

Fond vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema proračunskom računovodstvu. Sastavljeni su sljedeći financijski izvještaji: Bilanca, Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji, Izvještaj o novčanim tijekovima, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, Izvještaj o obvezama i Bilješke.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, ukupni prihodi i primici su planirani u iznosu 1.189.735.000,00 kn, a ostvareni su u iznosu 1.210.104.735,00 kn, što je za 20.369.735,00 kn ili 1,7% više od planiranih.

U tablici broj 1 daju se podaci o planiranim i ostvarenim prihodima i primicima za 2009.

Tablica broj 1

Planirani i ostvareni prihodi i primici za 2009.

Redni broj	Prihodi i primici	Planirano	Ostvareno	u kn	
				Ostvarenje u %	Udjel ostvarenja u %
1	2	3	4	5	6
1.	Prihodi od administrativnih pristojbi	1.123.735.000,00	1.159.783.246,00	103,2	95,9
2.	Prihodi od financijske imovine	6.000.000,00	8.794.661,00	146,6	0,7
3.	Primici od financijske imovine i zaduživanja	60.000.000,00	41.526.828,00	69,2	3,4
Ukupno		1.189.735.000,00	1.210.104.735,00	101,7	100,0

Prihodi od administrativnih pristojbi u iznosu 1.159.783.246,00 kn ostvareni su od naknada koje su propisane Zakonom o Fondu za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost.

U strukturi prihoda od administrativnih pristojbi, vrijednosno najznačajniji su prihodi ostvareni od naknada za ambalažu i ambalažni otpad u iznosu 537.358.869,00 kn (46,3%), posebnih naknada za okoliš na vozila na motorni pogon u iznosu 220.711.302,00 kn (19,0%), naknada na emisiju u okoliš CO₂, SO₂ i NO₂ u iznosu 135.783.166,00 kn (11,7%), naknada za gospodarenje električnim i elektronskim (EE) otpadom u iznosu 121.776.162,00 kn (10,5%), naknada za gospodarenje otpadnim vozilima u iznosu 56.818.780,00 kn (4,9%), te naknada za gospodarenje otpadnim uljima u iznosu 42.207.003,00 kn (3,6%).

Prihodi od financijske imovine se odnose na kamate na oročena sredstva na depozite po viđenju u iznosu 6.546.586,00 kn i zatezne kamate u iznosu 2.248.075,00 kn.

Primici od financijske imovine i zaduživanja ostvareni su od povrata oročenih sredstava u iznosu 35.000.000,00 kn i primitaka (povrata) danih dugoročnih zajmova u iznosu 6.526.828,00 kn.

Prema podacima iz Izvještaja o приходima i rashodima, primicima i izdacima, ukupni rashodi i izdaci su planirani u iznosu 966.399.369,00 kn, a izvršeni su u iznosu 1.203.467.195,00 kn, što je za 237.067.826,00 kn ili 24,5% više od planiranih.

U tablici broj 2 daju se podaci o planiranim i izvršenim rashodima i izdacima za 2009.

Tablica broj 2

Planirani i izvršeni rashodi i izdaci za 2009.

u kn

Redni broj	Rashodi i izdaci	Planirano	Izvršeno	Izvršenje u %	Udjel izvršenja u %
1	2	3	4	5	6
1.	Rashodi za zaposlene	21.591.000,00	20.828.850,00	96,5	1,7
2.	Materijalni rashodi	651.397.569,00	875.263.578,00	134,4	72,7
3.	Financijski rashodi	192.000,00	126.980,00	66,1	0,0
4.	Subvencije	88.630.000,00	89.672.998,00	101,2	7,4
5.	Pomoći dane u inozemstvo i unutar opće države	121.575.000,00	157.328.815,00	129,4	13,1
6.	Drugi rashodi	15.407.000,00	16.300.112,00	105,8	1,4
7.	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	7.606.800,00	6.655.945,00	87,5	0,6
8.	Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova	60.000.000,00	37.289.917,00	62,2	3,1
	Ukupno	966.399.369,00	1.203.467.195,00	124,5	100,0
9.	Višak prihoda i primitaka	223.335.631,00	6.637.540,00	3,0	-
10.	Višak prihoda iz prethodnog razdoblja	35.671.369,00	35.671.369,00	100,0	-
11.	Višak prihoda i primitaka raspoloživ u sljedećem razdoblju	0,00	42.308.909,00	0,00	-

Višak prihoda i primitaka za 2009. planiran je u iznosu 223.335.631,00 kn, a ostvaren je u iznosu 6.637.540,00 kn. S ostvarenim viškom prihoda iz prethodnih razdoblja u iznosu 35.671.369,00 kn, raspoloživa sredstva za sljedeće razdoblje iznose 42.308.909,00 kn.

Vrijednosno najznačajniji su materijalni rashodi koji su izvršeni u iznosu 875.263.578,00 kn i čine 72,7% ukupnih rashoda i izdataka. U odnosu na planirane izvršeni su više za 223.866.009,00 kn ili 34,4%, a odnose se na projekte: Gospodarenje posebnim kategorijama otpada (postupanje s ambalažnim otpadom, EE otpadom, otpadnim gumama, uljima, motornim vozilima, baterijama i akumulatorima) te Saniranje odlagališta opasnog otpada – lokacije visokog rizika za okoliš.

Do iskazanog povećanja je došlo zbog troškova nastalih postupanjem s posebnim kategorijama otpada, koji se isplaćuju koncesionarima u sustavu skupljanja posebnih kategorija otpada (Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva povećalo je naknade skupljačima i oporabiteljima pojedinih vrsta posebnih kategorija otpada). Također su povećani troškovi u okviru Sanacije odlagališta opasnog otpada (sanacija tvornice Salonit u stečaju i Mravinačke kave kod Solina), koja se provodi na temelju zaključka Vlade Republike Hrvatske i Odbora za zaštitu okoliša Hrvatskog sabora.

Rashodi za pomoći dane u inozemstvo i unutar opće države, te subvencije izvršeni su za 36.796.813,00 kn ili 17,5% više od plana, a odnose se na projekte: Saniranje odlagališta komunalnog otpada, Poticanje čistijeg transporta, Saniranje odlagališta opasnog otpada – lokacije visokog rizika, te Provedbu nacionalnih energetske programa.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2009., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana je u iznosu 460.806.206,00 kn.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine, obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2009.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine, obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2009.

u kn

Redni broj	Opis	1. siječnja	31. prosinca	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Nefinancijska imovina	34.708.093,00	33.998.628,00	98,0
1.1.	Građevinski objekti	1.393.317,00	4.801.440,00	344,6
1.2.	Postrojenja i oprema	12.822.674,00	12.790.218,00	99,7
1.3.	Prijevozna sredstva	2.355.897,00	2.083.312,00	88,4
1.4.	Druga nefinancijska imovina	18.136.205,00	14.323.658,00	79,0
2.	Financijska imovina	427.825.074,00	426.807.578,00	99,8
2.1.	Novčana sredstva	65.185.759,00	80.132.285,00	122,9
2.2.	Depoziti, jamčevni polozi	50.000.000,00	15.000.000,00	30,0
2.3.	Potraživanja	220.546.517,00	202.550.722,00	91,8
2.4.	Dani zajmova	92.092.798,00	122.855.886,00	133,4
2.5.	Rashodi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda	0,00	6.268.685,00	-
	Ukupno imovina	462.533.167,00	460.806.206,00	99,6
3.	Obveze	30.508.801,00	40.255.725,00	131,9
4.	Odgođeno plaćanje rashoda i prihod budućeg razdoblja	0,00	6.268.685,00	-
5.	Vlastiti izvori	432.024.366,00	414.281.796,00	95,9
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	462.533.167,00	460.806.206,00	99,6

Građevinski objekti se odnose na garažni prostor i kupljene nekretnine za potrebe pripreme postupka sanacije opasnog otpada Mravinačke kave kod Solina.

U okviru postrojenja i opreme, vrijednosno najznačajnija je uredska oprema i namještaj u iznosu 8.057.105,00 kn ili 63,0%. Prijevozna sredstva se odnose na službene automobile, teretna i radna vozila za potrebe Fonda, kojih je koncem 2009. prema evidencijama bilo 16. Druga nefinancijska imovina se odnosi na licence i ulaganja na tuđoj imovini radi prava korištenja u iznosu 13.042.121,00 kn, ulaganja u računalne programe u iznosu 816.016,00 kn, te umjetnička djela u iznosu 465.521,00 kn.

Uz prethodnu suglasnost Vlade Republike Hrvatske, Fond je za svoje i potrebe Agencije za zaštitu okoliša, uređivao poslovni prostor, koji je u vlasništvu Republike Hrvatske.

U okviru potraživanja, vrijednosno najznačajnija se odnose na potraživanja za nenaplaćene prihode od administrativnih pristojbi po posebnim propisima u iznosu 200.115.475,00 kn. Navedena potraživanja se odnose na potraživanja za naknade za ambalažu i ambalažni otpad (zbrinjavanje, povratna ambalaža, poticajna naknada, prodaja PET i Al/Fe ambalaže, kao i prodaja stakla i vreća) u iznosu 121.618.648,00 kn, naknade za emisiju u okoliš CO₂, SO₂ i NO₂ u iznosu 21.272.342,00 kn, posebne naknade za okoliš na vozila na motorni pogon u iznosu 17.736.204,00 kn, naknade za EE otpad u iznosu 16.836.708,00 kn, naknade za gospodarenje otpadnim gumama, vozilima, uljima, baterijama i akumulatorima u iznosu 10.782.194,00 kn, naknade za neopasni tehnološki (industrijski) otpad u iznosu 9.934.513,00 kn, naknada za neostvareni prihod PET i Al/Fe ambalaže u iznosu 1.913.559,00 kn i naknada za opasni otpad i zbrinjavanje otpadnih kontroliranih i zamjenskih tvari koje oštećuju ozonski sloj u iznosu 21.307,00 kn.

Zajmovi u iznosu 122.855.886,00 kn se odnose na četiri zajma dana jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu 1.107.550,00 kn, te 82 zajma dana tuzemnim trgovačkim društvima, malom i srednjem poduzetništvu izvan javnog sektora u iznosu 121.748.336,00 kn, za projekte zaštite okoliša i energetske učinkovitosti. Od ukupnog broja zajmova, 38 je dano u 2009.

Rashodi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda, te odgođeno plaćanje rashoda i prihod budućeg razdoblja iskazani su u istom iznosu. Odnose se na obvezu podmirenja računa koncesionara za obavljanje djelatnosti skupljanja EE otpada i otpadnih vozila. Računi su evidentirani u skladu s odlukom direktora, te su u cijelosti podmireni u siječnju i veljači 2010.

Obveze u iznosu 40.255.725,00 kn se odnose na obveze za materijalne rashode u iznosu 37.887.365,00 kn, za zaposlene (plaća za prosinac 2009.) u iznosu 1.439.244,00 kn, te druge obveze u iznosu 929.116,00 kn. U okviru obveza za materijalne rashode najznačajnije se odnose na obveze za zbrinjavanje ambalaže u iznosu 24.236.509,00 kn, povrate za izvezena ulja u iznosu 3.567.266,00 kn, motorna vozila u iznosu 2.891.543,00 kn, te otpadne gume u iznosu 2.424.609,00 kn. Obveze su podmirene u siječnju 2010.

Vlastiti izvori su iskazani u iznosu 414.281.796,00 kn, a sastoje se od vlastitih izvora u iznosu 171.854.514,00 kn, obračunanih prihoda poslovanja u iznosu 200.118.373,00 kn, te viška prihoda i primitaka u iznosu 42.308.909,00 kn.

Programi i projekti financirani u 2009.

U financijskom planu Fonda za 2009., ukupni rashodi i izdaci u iznosu 966.399.369,00 kn raspoređeni su na programe: postupanje s posebnim kategorijama otpada u iznosu 563.308.069,00 kn, zaštite okoliša u iznosu 255.876.800,00 kn, energetske učinkovitosti u iznosu 107.427.000,00 kn, te administrativno upravljanje i opremanje u iznosu 39.787.500,00 kn. Programima nisu planirani projekti i aktivnosti, osim u programu administracija i upravljanje u okviru kojega su planirane tri aktivnosti (administracija i upravljanje, opremanje i informatizacija).

U okviru planiranih programa izvršeni su rashodi u iznosu 1.203.467.195,00 kn za programe: postupanje s posebnim kategorijama otpada u iznosu 782.880.652,00 kn, zaštitu okoliša u iznosu 282.284.272,00 kn, energetske učinkovitosti u iznosu 102.676.067,00 kn, te administrativno upravljanje i opremanje u iznosu 35.626.204,00 kn. U izvještajnom sustavu Fonda navedeni programi se prate na razini više projekata i aktivnosti.

Financijskim planom Fonda za 2010. planirana sredstva za pojedine programe raspoređena su na više projekata i aktivnosti.

II. REVIZIJA ZA 2009.

Ciljevi i područja revizije

Ciljevi revizije bili su:

- utvrditi istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja,
- analizirati ostvarenje prihoda i primitaka, te izvršenje rashoda i izdataka u skladu s planom,
- provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima,
- provjeriti i ocijeniti učinkovitost korištenja sredstava, te
- provjeriti druge aktivnosti vezane uz poslovanje Fonda.

Područja revizije su određena prema kriteriju značajnosti i na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti.

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza proučena je i analizirana pravna regulativa, te dokumentacija i informacije o poslovanju Fonda. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Uspoređeni su podaci iskazani u financijskim izvještajima s podacima iz ranijeg razdoblja i iz plana, s ciljem utvrđivanja područja rizika. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Ispitana je dosljednost primjene zakona i propisa, pravila, procedura i drugih internih akata Fonda. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnih stavki na pojedinim računima. Za potrebe revizije korišteni su izvještaji vezani uz pojedine aktivnosti. Provjerena je dokumentacija u vezi provedbe programa koji su u nadležnosti Fonda (natječajna dokumentacija podnositelja zahtjeva za dodjelu subvencija, potpora, zajmova, tablični pregledi o iznosima dodijeljenih potpora po korisnicima, dokumentacija u vezi postupaka nabave roba, radova i usluga, ugovori, ulazni računi, nalozi za plaćanja i drugo).

Obavljeni su razgovori s pomoćnicima direktora, tajnicom Fonda, načelnicima odjela, te drugim zaposlenicima Fonda i pribavljena obrazloženja odgovornih osoba o pojedinim poslovnim događajima (prikupljanje prihoda od naknada, odobravanje i evidentiranje subvencija, pomoći i zajmova, nabava roba, radova i usluga, realizacija i plaćanja po ugovorima, izvršenje preporuka unutarnje revizije i ostvarenje plana uspostave financijskog upravljanja i kontrola).

Provjera izvršenja naloga i preporuka revizije za 2007.

Državni ured za reviziju je obavio reviziju financijskih izvještaja i poslovanja Fonda za 2007., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo uvjetno mišljenje.

Revizijom su utvrđene određene nepravilnosti opisane u Izvješću i Fondu je naloženo da ih otkloni, odnosno poduzme potrebne radnje i prihvati predložene preporuke kako se nepravilnosti ne bi ponavljale u daljnjem poslovanju.

Državni ured za reviziju je naložio planiranje prihoda za koje je izvjesno da će se ostvariti. U slučajevima vrijednosno značajnijih odstupanja od plana, potrebno je donijeti izmjene financijskog plana zbog praćenja izvršenih aktivnosti u odnosu na plan, odnosno kako bi plan bio u funkciji praćenja izvršenja zadanih ciljeva.

U pojedinim slučajevima, pri evidentiranju rashoda je primijenjeno načelo novčanog tijeka, umjesto načela nastanka poslovnog događaja. Državni ured za reviziju je naložio evidentiranje rashoda u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Utvrđeno je da Fond nije dostavio podatke o imovini Središnjem državnom uredu za upravljanje državnom imovinom, što je obveza propisana Pravilnikom o očevidniku imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

Vezano uz sanaciju neuređenih službenih odlagališta i divljih odlagališta otpada, Državni ured za reviziju je predložio isplatu sredstava korisnicima u skladu s ugovorenim dinamikom plaćanja za stvarno obavljene radove, izvršene usluge i isporučenu opremu u skladu s troškovnicima odobrenih programa i projekata, radi učinkovitijeg korištenja sredstava Fonda, kao i mogućnosti financiranja većeg broja programa i projekata.

Godišnjim planom nabave nisu planirani rashodi za ulaganja u poslovne objekte (ulaganja u tuđu imovinu radi prava korištenja i parkirališna mjesta), a planirani rashodi za nabavu nefinancijske imovine nisu usklađeni s planiranim rashodima za nabavu nefinancijske imovine u financijskom planu Fonda. Nadalje je utvrđeno da je planom nabave planirana nabava prema vrijednosti, ekonomskoj klasifikaciji, bez detaljne razrade prema vrstama, količini i jediničnim cijenama roba i radova, čime je onemogućeno praćenje i usporedba plana s izvršenim nabavama. Državni ured za reviziju je naložio postupanje u skladu s odredbama Zakona o proračunu, te je predložio sastavljanje plana nabave prema vrstama, količini i jediničnim cijenama roba i radova.

Provjerom postupaka javne nabave je utvrđeno da nije donesena pisana odluka o osnivanju stručnog povjerenstva (radovi zbrinjavanja i sanacije azbestno cementnog otpada), odluka o odabiru ponude i podaci o predmetu nabave nisu objavljeni u Narodnim novinama (usluge tiskanja posebnog izdanja Eko revizije). Nadalje, obavijest o zaključenju ugovora nije javno objavljena ili je objavljena nakon propisanog roka (radovi zbrinjavanja i sanacije azbestno cementnog otpada, adaptacija i uređenje poslovnog prostora, te sanacija krovova i terasa poslovnog prostora, kao i postupci nabave i instaliranja računalne opreme i softvera).

U pojedinim slučajevima je utvrđeno da su dodaci ugovora o izvođenju radova i nabavi opreme zaključivani bez provođenja propisanih postupaka javne nabave. Državni ured za reviziju je naložio provođenje postupaka u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi.

Revizijom za 2009. je utvrđeno prema kojim nalogima, preporukama i mišljenjima je postupljeno, a koji su u postupku izvršenja.

Nalozi, preporuke i mišljenja prema kojima je postupljeno:

- Financijskim planom za 2009. Fond je realno planirao prihode.
- Evidentiranje rashoda obavlja se u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.
- Fond je dostavio podatke o imovini i knjigovodstvenoj vrijednosti Središnjem državnom uredu za upravljanje državnom imovinom, u skladu s odredbama Pravilnika o očevidniku imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.
- Plan nabave sadrži naziv predmeta nabave, procijenjenu vrijednost nabave, planirana sredstva, oznaku pozicije financijskog plana na kojoj su sredstva planirana, te oznaku aktivnosti.

Nalozi i preporuke u postupku izvršenja:

- Uvidom u dokumentaciju vezano uz sanaciju službenih odlagališta otpada, utvrđeno je da je Fond do konca 2009. isplatio pomoći korisnicima (putem ugovorenih predujmova) u iznosu 49.591.873,00 kn za koje korisnici do vremena obavljanja revizije (listopad 2010.) nisu dostavili dokumentaciju za pravdanje doznačenih sredstava. Fond je jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave upućivao požurnice za dostavljanje izvješća i dokumentacije o realizaciji programa sanacije odlagališta otpada.
- Provođenje postupaka javne nabave prema odredbama Zakona o javnoj nabavi.

Fond je i nadalje u obvezi postupati prema danim nalogima i preporukama Državnog ureda za reviziju.

Nalaz za 2009.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: sustav unutarnjih financijskih kontrola, djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo, financijski izvještaji, planiranje i računovodstveno poslovanje, prihodi, rashodi, imovina, obveze, programi i projekti financirani u 2009., te postupci javne nabave.

Obavljenom revizijom su utvrđene nepravilnosti i propusti koji se odnose na planiranje i računovodstveno poslovanje, upravljanje slobodnim novčanim sredstvima, zakup poslovnog prostora, upravljanje projektima i postupke javne nabave.

1. Planiranje i računovodstveno poslovanje

1.1. Postupci i izrada financijskih planova izvanproračunskih korisnika državnog proračuna te davanje suglasnosti Hrvatskog sabora na predložene financijske planove propisani su odredbama Zakona o proračunu (Narodne novine 87/08).

Fond je u obvezi primjenjivati proračunsko računovodstvo u skladu s odredbama Zakona o proračunu, Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 114/10) i drugih provedbenih propisa. Ustrojene su i vode se sve propisane poslovne knjige. Revizijom su utvrđeni propusti vezano za planiranje rashoda, računovodstveno poslovanje (knjigovodstvene isprave), te obračun zateznih kamata na dospjela potraživanja.

- Planiranje

Financijskim planom za 2009. prihodi i primici Fonda su planirani u iznosu 1.189.735.000,00 kn, rashodi i izdaci u iznosu 966.399.369,00 kn, te višak prihoda i primitaka u iznosu 223.335.631,00 kn. Ostvareni su prihodi i primici u iznosu 1.210.104.735,00 kn, rashodi i izdaci u iznosu 1.203.467.195,00 kn, te je ostvaren višak prihoda i primitaka u iznosu 6.637.540,00 kn. Rashodi (bez izdataka) su planirani u iznosu 906.399.369,00 kn, a izvršeni su u iznosu 1.166.177.278,00 kn, što je za 259.777.909,00 kn ili 28,7% više od plana. U strukturi rashoda vrijednosno najznačajnije odstupanje evidentirano je na materijalnim rashodima koji su planirani u iznosu 651.397.569,00 kn, a izvršeni su u iznosu 875.263.578,00 kn, što je za 223.866.009,00 kn, ili 34,4% više od plana.

S obzirom da su tijekom 2009., u skladu s odredbama Zakona o proračunu donesene tri izmjene i dopune državnog proračuna (travanj, srpanj i kolovoz) u okviru kojih se donose i izmjene financijskih planova izvanproračunskih korisnika, Fond nije poduzeo radnje s ciljem realnijeg planiranja rashoda.

Državni ured za reviziju predlaže realnije planiranje rashoda u okviru postupaka koji su propisani odredbama Zakona o proračunu.

- Računovodstveno poslovanje

Na rashodima za promidžbeni materijal, u okviru programa i projekata Fonda pod nazivom Poticanje obrazovnih, istraživačkih i razvojnih studija za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost, evidentirani su rashodi u iznosu 4.031.032,00 kn, od čega se na rashode na temelju ugovora iz srpnja 2008. odnosi 512.082,00 kn, a na rashode izvršene na temelju ugovora iz ožujka 2009. odnosi se 3.518.950,00 kn.

Prvi ugovor iz 2008. u iznosu 2.459.016,00 kn (bez PDV-a), zaključen je uz primjenu odredbe članka 5. stavak 1. točka 7. Zakona o javnoj nabavi (Narodne novine 110/07). Drugi ugovor iz 2009. u iznosu 3.278.000,00 kn (bez PDV-a), zaključen je uz primjenu odredbe članka 5. stavak 1. točka 6. Zakona o javnoj nabavi (Narodne novine 110/07 i 125/08). Navedenim odredbama je propisano izuzeće od primjene Zakona na ugovore o stjecanju, razvoju, produkciji i koprodukciji programskog materijala namijenjenog radiotelevizijskom emitiranju i za termine radiotelevizijskog emitiranja.

U ožujku 2009. pozvani ponuditelj je za pružanje usluga produkcije, koprodukcije i emitiranja promotivno edukativnih materijala ponudio cijenu u ukupnom iznosu 3.278.000,00 kn, od čega se na promotivno edukativnu kampanju odnosi 200.000,00 kn, kreativna rješenja promotivno-edukacijskog materijala (brošure, leci i slično) 200.000,00 kn, izradu kreativnih koncepata, sinopsisa, scenarija i storyboarda te produkcija promotivno-edukativnih spotova, reportaža, telopa, prospekt spotova 478.000,00 kn, emitiranje materijala u elektronskim medijima prema nalogu naručitelja 2.000.000,00 kn, te nastup na sajmovima, organizaciju edukativnih predavanja i slično 400.000,00 kn.

S ponuditeljem je zaključen ugovor u iznosu koji odgovara ukupno ponuđenoj cijeni. Ugovorom je određeno da su jedinične cijene fiksne i nepromjenjive i obuhvaćaju sve troškove i izdatke izvršitelja vezano za predmet ugovora. Nadalje, ugovorena je sukcesivna isporuka usluga, prema narudžbama naručitelja. Ugovoreno je da će izvršitelj uslugu zaračunati u skladu sa stvarno izvršenim uslugama i cijenama iz ponude. Do konca 2009. ugovorni izvršitelj je na temelju ugovora iz 2009. ispostavio račune za usluge emitiranja radio i televizijskog spota (Azbest, Zbrinjavanje PVC otpada i drugi), te reportažno-dokumentarnog filma o sanaciji nogometnog igrališta u Vranjicu u ukupnom iznosu 2.585.499,00 kn, usluge tiska, dizajna i oglašavanja u srednjim školama u okviru edukativne kampanje o zaštiti okoliša u iznosu 439.197,00 kn, usluge dizajna, grafičke pripreme i tiska plakata, te zakupa prostora za oglašavanje u okviru ljetne edukativne kampanje u iznosu 291.580,00 kn, te druge usluge oglašavanja (u okviru projekata i sajмова: Zagrebi festival, promotivno-edukativne kampanje Gospodarenje otpadom i reciklažna dvorišta, Eko-Etno Hrvatska, Obnovljivi izvori energije i Energetska učinkovitost) u iznosu 202.674,00 kn.

Revizijskim postupcima je utvrđeno da prilozi uz račune nisu potpuni. Fond nije ispostavljao narudžbe, što nije u skladu s ugovorom. Iz sadržaja računa koji se odnose na oglašavanje u srednjim školama nije vidljiva vrsta, količina i jedinična cijena. Prilozi uz račune koji se odnose na radio i televizijsko emitiranje ne sadrže usluge pojedinih radio i televizijskih kuća navedenih na računima. Iz priloga računa nije vidljivo da su zaračunane usluge stvarno i izvršene, s obzirom da ih nisu ovjerali krajnji izvršitelji radio i televizijskog emitiranja, te zakupa prostora za oglašavanje. Na ispostavljenim računima nisu iskazane cijene, te nije moguće obaviti računovodstvene kontrole. Realizaciju ugovora nije moguće pratiti prema vrstama usluga navedenima u ponudi.

Odredbama članka 103. stavka 2. Zakona o proračunu je propisano da se unos podataka u poslovne knjige temelji na vjerodostojnim, istinitim i urednim knjigovodstvenim ispravama. Nadalje, odredbama članka 11. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu je propisano da se knjiženje i evidentiranje u poslovnim knjigama temelji na vjerodostojnim, istinitim, urednim i prethodno kontroliranim knjigovodstvenim ispravama.

Isprava za knjiženje je uredna kada se iz nje nedvosmisleno može utvrditi mjesto i vrijeme njezina sastavljanja, kao i materijalni sadržaj, što znači narav, vrijednost i vrijeme nastanka poslovne promjene povodom koje je sastavljena. Vjerodostojna je isprava koja potpuno i istinito odražava nastali poslovni događaj.

Dio ispostavljenih računa ugovornog izvršitelja, između ostalog, odnosi se i na usluge oglašavanja u zatvorenim prostorima i na plažama. Navedene usluge nisu izuzete od primjene odredbi Zakona o javnoj nabavi.

Državni ured za reviziju nalaže evidentiranje poslovnih promjena na temelju vjerodostojnih knjigovodstvenih isprava, u skladu s odredbama Zakona o proračunu, te Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. Vjerodostojna je isprava ona isprava koja potpuno i istinito odražava nastali poslovni događaj. U pribavljanju usluga koje nisu izuzete od primjene odredbi Zakona o javnoj nabavi potrebno je primijeniti jedan od propisanih postupaka javne nabave.

- Potraživanja

Ukupna potraživanja koncem 2009. iskazana su u iznosu 340.406.608,00 kn. Odnose se na potraživanja za prihode poslovanja u iznosu 200.118.373,00 kn, zajmove u iznosu 122.855.886,00 kn, depozite u bankama u iznosu 15.000.000,00 kn, potraživanja za dane predujmove u iznosu 1.501.744,00 kn, naknade koje se refundiraju (bolovanja duža od 42 dana) u iznosu 36.227,00 kn i druga nespomenuta potraživanja u iznosu 894.378,00 kn.

Izvorni prihodi Fonda su razne vrste naknada koje obveznici plaćaju radi financiranja programa i projekata iz područja zaštite okoliša i energetske učinkovitosti. Od ukupno iskazanih potraživanja, vrijednosno najznačajnija su potraživanja za prihode od naknada u iznosu 200.115.475,00 kn i potraživanja za zajmove u iznosu 122.855.886,00 kn. Dospjela potraživanja za prihode od naknada koncem 2009. iznosila su 169.075.303,00 kn, a potraživanja za zajmove 2.591.230,00 kn. Koncem rujna 2010. dospjela potraživanja od obveznika plaćanja naknada su iznosila 200.020.419,00 kn, a dospjela potraživanja za zajmove 7.864.681,35 kn, bez obračunanih zatezних kamata.

Po ispostavljenom rješenju, obveza plaćanja naknade je 15 dana, a u slučaju neplaćanja naknade u propisanom roku, obveznicima se upućuje opomena s pozivom na plaćanje u roku osam dana. Ako obveznici ni u naknadnom roku ne podmire obvezu, priprema se prijedlog s popisom obveznika za naplatu duga putem ovršnih rješenja, koja se dostavljaju direktoru Fonda na suglasnost. Za prijedloge ovrha koji dobiju navedenu suglasnost, sastavljaju se rješenja o ovrhama. U slučaju da obveznik nakon poslanih opomene dostavi zamolbu za odgodom plaćanja ili obročnom otplatom, nadležni odjel za naplatu prihoda izrađuje mišljenje za svakog obveznika pojedinačno koje se dostavlja direktoru Fonda na suglasnost.

U slučaju pribavljene suglasnosti direktora za odgodu ili obročno plaćanje, sastavlja se rješenje o odgodi plaćanja. Naplata potraživanja za prihode od naknada djelomično se provodi prijebojem.

Tijekom 2009. Fond je zaključio sporazume o obročnoj otplati duga u ukupnom iznosu 20.215.067,00 kn (tri obveznika), u stečajnu masu je prijavljeno 4.284.986,00 kn, a otpisana su potraživanja u iznosu 4.867,00 kn.

Na nepravodobno podmirene obveze dužnika Fond ne obračunava zatezne kamate. Prema usmenom obrazloženju, zatezne kamate obračunava banka u slučajevima dostave prijedloga za ovrhu koji se isplaćuju s računa dužnika.

S obzirom na značajne iznose dospjelih potraživanja za prihode od naknada i danih zajmova, složenost postupaka naplate u slučajevima neurednog podmirenja obveza, Državni ured za reviziju predlaže internim aktom propisati kriterije, mjerila i postupak za odgodu plaćanja ili obročnu otplatu duga. Nalaže se na nepravodobno naplaćena potraživanja obračunavati zatezne kamate.

- 1.2. *Na prijedlog Državnog ureda za reviziju da se rashodi realnije planiraju u okviru postupaka koji su propisani odredbama Zakona o proračunu, Fond obrazlaže da su financijskim planom za 2009. rashodi Fonda planirani u okviru visine rashoda koje je svojim uputama utvrdilo Ministarstvo financija. Nadalje se navodi da nije bilo dopušteno povećanje rashoda, iako je Fond upozoravao da visina rashoda proizlazi iz već propisanih naknada skupljačima i oporabiteljima u sustavu gospodarenja posebnim kategorijama otpada te da ne može utjecati na njihovo smanjenje. Također je i u bilješkama uz preraspodjelu financijskog plana koji je u Ministarstvu financija zaprimljen u prosincu 2009. upozoravao da su rashodi nerealno planirani te da će izvršenje biti iznad plana.*

Na primjedbu koja se odnosi na vjerodostojnost knjigovodstvenih isprava, Fond navodi da je ugovorima koji su zaključeni s izvršiteljem usluga 21. srpnja 2008. u iznosu 2.459.016,40 kn i 4. ožujka 2009. u iznosu 3.278.000,00 kn, ugovorena izrada idejnih kreativnih rješenja, sinopsisa, scenarija i storyboarda, produkcija promidžbenih spotova, reportaža, telopa, prospekt-spotova i emitiranje materijala u elektronskim medijima, odnosno usluge produkcije, koprodukcije i emitiranja promotivno-edukativnih materijala za potrebe Fonda. U skladu s ugovorima, ugovorni izvršitelj je na temelju usmenih narudžbi realizirao usluge sukcesivno. Nakon obavljenog posla sastavljen je zapisnik o primopredaji usluga koji je potvrđen i potpisan od naručitelja i izvršitelja poslova i sastavni je dio svakog pojedinačnog računa za izvršenu uslugu. Nadalje Fond navodi, dokaz da je usluga stvarno i izvršena, prilikom potpisivanja zapisnika o primopredaji dano je pisano izvješće izvršitelja, a usmeno je dan detaljni pregled izvršenih usluga. Također navodi da je Fond pratio i emitiranja na radijskim i televizijskim postajama te ostale zakupe oglasnog prostora te imao uvid u medija planove te nije smatrao nužnim zatražiti i dokaze od krajnjeg izvršitelja usluga. U očitovanju Fond nadalje navodi da je na sastanku s predstavnicima Državnog ureda za reviziju istaknuo da kod neposrednih ulaganja isplatu obavlja na temelju računa ugovaratelja radova, a ne podizvođača, što kao obrazloženje nije prihvaćeno. U nastavku očitovanja se navodi da su naknadno zatraženi dokazi o izvršenju obavljenih usluga te da je većina podizvršitelja dostavila odgovarajuće dokaze.

Određeni broj podizvršitelja nije dostavio dokaze o obavljenim uslugama, s obrazloženjem da nisu u ugovornom odnosu s Fondom, te da Državni ured za reviziju može izravno zatražiti navedena izvješća od podizvršitelja.

Vezano za primjedbu da usluge oglašavanja u zatvorenim prostorima i na plažama nisu izuzete od primjene odredbe Zakona o javnoj nabavi, navodi se da je osmišljena edukativna kampanja oglašavanja po obrazovnim ustanovama i plažama dio šire ekološko-edukativne kampanje koja je za cilj imala informirati i educirati širu javnost, posebno djecu, o potrebi zaštite okoliša. Oglašavanje je trebalo biti podloga za izradu kreativnih rješenja za izradu televizijskih spotova koji bi se emitirali u elektronskim medijima.

S obzirom da je Fond u 2009. počeo provoditi mjere štednje u skladu s Programom gospodarskog oporavka Vlade Republike Hrvatske, odustalo se od snimanja i produkcije spotova, pri čemu je Fond uštedio 402.768,44 kn jer ugovor nije u cijelosti realiziran.

Fond izjavljuje da će na nepravodobno naplaćena potraživanja obračunavati zatezne kamate u skladu s danim nalogom.

2. Upravljanje slobodnim novčanim sredstvima

- 2.1. Fond je u 2009., kao i prethodne godine, slobodna novčana sredstva oročavao kod banaka te ulagao u otvoreni investicijski fond s javnom ponudom (novčani fond). Odlukom Upravnog odbora Fonda (prosinac 2005.) dana je suglasnost kojom se direktora Fonda ovlašćuje za realizaciju plasmana slobodnih novčanih sredstava.

Stanje depozita u bankama i ostalim financijskim institucijama početkom 2009. iznosilo je 50.000.000,00 kn, a odnosi se na kupljeni udjel u otvorenom investicijskom fondu u iznosu 10.000.000,00 kn i oročene depozite kod četiri banke u iznosu 40.000.000,00 kn. Tijekom 2009. razročena su sredstva depozita u bankama u iznosu 30.000.000,00 kn, otkupljen je udjel u investicijskom fondu u iznosu 5.000.000,00 kn, te je koncem 2009. na računu depozita u bankama i ostalim financijskim institucijama iskazano 15.000.000,00 kn. Obračunana je kamata u iznosu 2.853.046,00 kn.

S obzirom da prinos otvorenih investicijskih fondova s javnom ponudom (novčani fondovi) proteklog razdoblja nisu jamstvo za buduće prinose, a ulaganja su povezana s rizikom promjene cijena vrijednosnih papira, promjenom tečaja valute u kojima vrijednosni papiri kotiraju te kreditnim rizikom, Državni ured za reviziju je mišljenja da bi kriterij za donošenje odluke o upravljanju slobodnim novčanim sredstvima trebao biti sigurnost povrata uloženog, uz primjerenu ugovorenu kamatu.

- 2.2. *Na izraženo mišljenje u vezi ulaganja slobodnih novčanih sredstava u otvorene investicijske fondove, Fond izjavljuje da, iako su ostvareni prinosi od ulaganja u spomenute fondove u proteklom razdoblju, podnesen je zahtjev za povlačenjem sredstava.*

3. Zakup poslovnog prostora

- 3.1. Usluge prehrane za zaposlenike Fonda obavljaju se u dijelu poslovnog prostora ukupne površine 2 829,92 m², koji je Fondu dodijeljen na korištenje prema odlukama Povjerenstva za imovinu Vlade Republike Hrvatske (prosinac 2005. i ožujak 2007.).

Usluge prehrane zaposlenika ugovorene su u svibnju 2007. na temelju ponude jednog ponuditelja, do odabira putem javnog natječaja, odnosno najkasnije do 16. srpnja 2007.

Za obavljanje usluga prehrane Fond se obvezao ugovornom izvršitelju dati na raspolaganje prostor, odnosno restoran i kuhinju sa svom potrebnom kuhinjskom opremom. Cijena zakupa i cijena nadoknade režijskih troškova nisu ugovorene. U srpnju 2007. upućeni su pozivi za prikupljanje ponuda na adrese dva ponuditelja, od kojih jedan obavlja usluge prehrane.

Na upućena dva poziva, nepotpunu ponudu je dostavio ugovorni izvršitelj usluga, te je Fond poništio poziv za prikupljanje ponuda i uputio novi poziv za prikupljanje ponuda na adrese istih (dva) ponuditelja iz prvog poziva (kolovoz 2007.). Odlukom direktora Fonda (travanj 2008.), ugovornom izvršitelju usluga prehrane za zaposlenike Fonda iz svibnja 2007., odobreno je daljnje pružanje usluga prehrane, uz obrazloženje da na poziv za prikupljanje ponuda (kolovoz 2007.) nije dostavljena nijedna ponuda. Odlukom direktora Fonda (ožujak 2010.) ugovornom izvršitelju usluga prehrane zaposlenika odobreno je pružanje usluga na razdoblje od jedne godine, uz mogućnost produženja roka.

U rujnu 2010. Fond je Središnjem državnom uredu za upravljanje državnom imovinom uputio zamolbu kojom se traži suglasnost za davanje dijela dodijeljenog prostora na korištenje u podzakup za potrebe zaposlenika.

U postupku pribavljanja usluga prehrane za zaposlenike Fonda trebalo je primijeniti odredbe Zakona o zakupu i prodaju poslovnog prostora (Narodne novine 91/96, 124/97, 174/04 i 38/09). Prema odredbi članka 6. Zakona o zakupu i prodaji poslovnog prostora, poslovni prostor u vlasništvu Republike Hrvatske, općina, gradova, županija i Grada Zagreba, te pravnih osoba u njihovu vlasništvu ili pretežitom vlasništvu daju se u zakup putem javnog natječaja.

Državni ured za reviziju nalaže usluge prehrane zaposlenika pribaviti na temelju odredbi Zakona o zakupu i prodaji poslovnog prostora.

3.2. *Fond izjavljuje da je u postupku pribavljanja usluga prehrane za zaposlenike Fonda, u skladu s nalogom Državnog ureda za reviziju pristupio objavi javnog natječaja.*

4. Upravljanje projektima iz nadležnosti Fonda

4.1. Pravilnikom o uvjetima i načinu dodjeljivanja sredstava Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, te kriterijima i mjerilima za ocjenjivanje zahtjeva za dodjeljivanje sredstava Fonda propisani su uvjeti koje moraju ispunjavati korisnici sredstava, način dodjeljivanja sredstava, te kriteriji i mjerila za ocjenjivanje zahtjeva za dodjelu sredstava. Sredstva Fonda dodjeljuju se korisnicima putem financijskih pomoći jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, beskamatnih zajmova, subvencija i donacija. Revizijom je utvrđena isplata financijskih pomoći jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave bez pravodobno pribavljene dokumentacije o izvršenim radovima i uslugama, te odobravanje i isplata zajma uz izmijenjene uvjete i kriterije i nepravodobno obavljanje kontrola namjenskog korištenja sredstava.

- Kapitalne pomoći

Rashodi za kapitalne pomoći su planirani u iznosu 121.575.000,00 kn, a izvršeni su u iznosu 157.328.815,00 kn, što je za 35.753.815,00 kn, ili 29,4% više od plana.

Odnose se na pomoći jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave za provođenje programa zaštite okoliša u iznosu 121.935.368,00 kn i programa energetske učinkovitosti u iznosu 35.393.447,00 kn. U okviru programa zaštite okoliša vrijednosno značajnije pomoći odnose se na sanaciju službenih odlagališta komunalnog otpada i divljih odlagališta u iznosu 96.067.371,00 kn.

Projekt sanacije službenih odlagališta komunalnog otpada Fond provodi u kontinuitetu od 2004. U skladu sa Strategijom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske (Narodne novine 130/05), te Pravilnikom o načinima i uvjetima odlaganja otpada, kategorijama i uvjetima rada za odlagališta (Narodne novine 117/07), sva odlagališta moraju biti sanirana do konca 2011.

Na temelju zaključenih ugovora o sufinanciranju sanacije odlagališta komunalnog otpada, do konca 2009. bespovratne pomoći za sanaciju isplaćene su jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave za ukupno 299 lokacija, od čega je završena sanacija na 76 službenih odlagališta komunalnog otpada. Na opisani način Fond je zbrinuo približno 2 800 000 m³ komunalnog otpada.

Pomoći su dodijeljene na temelju poziva za javno prikupljanje ponuda za neposredno sudjelovanje Fonda u sufinanciranju programa sanacije odlagališta komunalnog otpada, odluka direktora i Upravnog odbora. Fond je s jedinicama lokalne samouprave na kojima se nalaze odlagališta otpada zaključio ugovore o sufinanciranju projekata sanacije odlagališta otpada. Ugovorima je određen udjel sredstava Fonda u iznosu ukupne investicije, vremenski rokovi provođenja sanacije, dinamika dodjele sredstava i način korištenja, kontrola namjenskog korištenja sredstava i drugo. Ugovoreno je doznačavanje sredstava za radove koji su izvedeni u skladu s troškovnikom. Nadzor nad provedbom obavljaju voditelj projekta i financijski kontrolor. Voditelj projekta kontrolira namjensko korištenje sredstava, a financijski kontrolor prati usklađenost plaćanja s ugovornim odredbama.

Prema podacima Fonda, u razdoblju od 2004. do konca 2009., za sanaciju 299 službenih odlagališta komunalnog otpada predviđena vrijednost investicije je 2.814.316.818,00 kn, odobreno je 1.569.089.286,00 kn, a isplaćeno je 455.437.142,00 kn. Od ukupnog broja odlagališta, za sanaciju 100 odlagališta isplaćeno je 135.787.354,00 kn, od čega su prema dostavljenoj dokumentaciji (računi, obračunske situacije) priznati radovi u iznosu 86.195.481,00 kn, odnosno bez dokumentacije je isplaćeno 49.591.873,00 kn.

Fond je korisnicima financijskih pomoći upućivao požurnice za dostavom izvješća i dokumentacije o realizaciji sanacije odlagališta komunalnog otpada.

Državni ured za reviziju predlaže sredstva pomoći isplaćivati korisnicima na temelju pribavljene dokumentacije o obavljenim radovima i izvršenim uslugama u skladu s ugovorenim dinamikom plaćanja.

- Financiranje projekata zajmovima

Jedan od oblika financiranja projekata zaštite okoliša i energetske učinkovitosti su zajmovi koji se odobravaju beskamato. Zajmovi se odobravaju putem natječaja onim podnositeljima zahtjeva koji ispunjavaju propisane uvjete i kriterije. Stručno povjerenstvo obrazloženu listu prioriteta dostavlja direktoru Fonda koji sastavlja konačni prijedlog, te ga dostavlja Upravnom odboru na donošenje.

Dospjela potraživanja za zajmove koncem rujna 2010. iznosila su 7.864.681,00 kn (bez obračunanih zateznih kamata). Najviši pojedinačni iznos potraživanja za zajmove s obračunanim zateznim kamata (obračun obavljen tijekom obavljanja revizije) u iznosu 4.036.016,00 kn odnosi se na jedno trgovačko društvo, oporabitelja PET ambalaže za tri beskamata zajma, u pojedinačnom iznosu 1.700.000,00 kn.

Osim iskazanog potraživanja za zajmove, Fond od spomenutog društva potražuje i 6.194.229,00 kn za isporučenu ambalažu i naknadu za onečišćenje zraka (s obračunanim zateznim kamatama), sveukupno 10.230.245,00 kn. Osim zajmova društvu je tijekom 2005. i 2006. isplaćena subvencija ugovorene kamate po kreditnom zaduženju kod banke za nabavu opreme za reciklažu PET ambalaže u ukupnom iznosu 3.031.675,00 kn (33,9% ukupne investicije).

Prvi zajam je isplaćen u veljači 2006. za projekt Izgradnja uređaja za obradu otpadne vode nakon uporabe plastičnog ambalažnog otpada, pri čemu je udjel Fonda u ukupno procijenjenoj investiciji 35,4%. Druga dva zajma su isplaćena u lipnju 2007., i to za projekt Iskorištavanje vrijednih svojstava otpada koji nastaje kod reciklaže PET ambalaže (21,0% ukupne investicije), te projekt Povećanje energetske učinkovitosti postrojenja za uporabu PET ambalaže korištenjem otpada kao goriva (2,7% ukupne investicije). Zajmovi su odobreni na rok sedam godina uz početak otplate dvije godine.

Zajam za financiranje projekta Povećanje energetske učinkovitosti postrojenja za uporabu PET ambalaže korištenjem otpada kao goriva odobren je na temelju natječaja za korištenje sredstava Fonda radi financiranja programa i projekata u području energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora energije te održive gradnje (objavljen u Narodnim novinama 79/06) na dan 17. srpnja 2006. Upravni odbor je donio odluku o uvjetnom prihvaćanju ponude, s obzirom da podnositelj zahtjeva nije dostavio svu potrebnu dokumentaciju. Prema pisanoj dokumentaciji stručne službe Fonda (20. ožujka 2007.), podnositelj zahtjeva za dodjelu zajma je tijekom siječnja i veljače 2007. dostavio dopunjenu dokumentaciju čijim pregledom je utvrđeno da nedostaju glavni projekt i građevinska dozvola. Iako je utvrđeno da nisu zadovoljeni pojedini kriteriji za projekte s područja energetske učinkovitosti, predložena je izrada prijedloga ugovora, uz obrazloženje da su društvu potrebna inicijalna sredstva za ugovaranje isporuke opreme i uz napomenu da se s isplata zajma započne nakon pribavljanja glavnog projekta, odnosno građevinske dozvole. Projekt za koji je predloženo sastavljanje prijedloga ugovora o zajmu u iznosu 1.700.000,00 kn odnosi se na postrojenje za iskorištavanje energetskeg potencijala otpada koji nastaje u procesu uporabe PET ambalaže za proizvodnju tehnološke pare. Ukupna vrijednost projekta je 14.694.900,00 kn (s PDV-om). Za isti projekt je društvu odobren zajam u iznosu 1.700.000,00 kn za graditeljsko obrtničke radove. Na dan 23. ožujka 2007. zaključen je ugovor o zajmu za financiranje projekta Povećanje energetske učinkovitosti postrojenja za uporabu PET ambalaže korištenjem otpada kao goriva u iznosu 1.700.000,00 kn. Ugovoreno je da će isplata zajma započeti nakon dostave građevinske dozvole za objekt natkriveno skladište s kotlovskim postrojenjem za iskorištavanje energetskeg potencijala tehnološkog otpada. Korisnik zajma se obvezao na ime osiguranja vraćanja predati Fondu deset bjanko mjenica s mjeničnim očitovanjem i dvije bjanko zadužnice, svaka na iznos 1.000.000,00 kn pri potpisu ugovora, što je i dostavio. U svibnju 2007. na zamolbu društva izmijenjena je ugovorna odredba o uvjetu isplate zajma dostavom građevinske dozvole.

Dodatkom ugovora (svibanj 2007.), umjesto građevinske dozvole, ugovoreni uvjet isplate zajma je lokacijska dozvola za objekt natkriveno skladište sa kotlovskim postrojenjem za iskorištavanje energetskeg potencijala tehnološkog otpada. Zajam u iznosu 1.700.000,00 kn je isplaćen u lipnju 2007.

Na zamolbu korisnika zajma, u kolovozu 2008. zaključen je dodatak II ugovora prema kojemu je utvrđeni rok za realizaciju projekta do konca 2009. (umjesto konca 2008.) i izmijenjen troškovnik radi izmjene projekta, odnosno izgradnje kogeneracijskog postrojenja, koje osim toplinske energije proizvodi i električnu energiju. O prenamjeni sredstava nije odlučivao Upravni odbor Fonda.

U studenome 2009. zaključen je dodatak III ugovora u svrhu dodatnog osiguranja naplate tražbine na temelju kojega je Fond zaprimio rješenje Općinskog suda Varaždin, prema kojem je uknjiženo založno pravo na nekretninama u vlasništvu društva.

Prema obavljenom financijskom nadzoru Fonda (ožujak 2010.), utvrđeno je da nije izgrađeno kogeneracijsko postrojenje i nisu pribavljene potrebne dozvole za izgradnju (izgradnja nije predviđena Prostornim planom uređenja grada Novog Marofa). Utvrđeno je da korisnik zajma isplaćena sredstva nije koristio za izgradnju postrojenja i opreme te kupnju strojeva i nije dostavljao izvješća o nemogućnosti realizacije izgradnje kogeneracijskog postrojenja te je predloženo da u skladu s odredbama ugovora o namjenskom korištenju, vrati sredstva Fondu uvećano za zatezne kamate. S obzirom da ugovor o zajmu nije solemniziran kod javnog bilježnika i nema snagu ovršne javnobilježničke isprave, nije bilo moguće pokrenuti ovršni postupak. U travnju 2010. Upravni odbor Fonda je donio odluku kojom je odobrio društvu reprogramiranje duga s utvrđenim rokovima i načinom podmirenja obveza, osim zajma u iznosu 1.700.000,00 kn koji se mora vratiti jednokratno zbog nenamjenskog korištenja. Na spomenutu odluku društvo je uputilo prigovor o kojem Upravni odbor nije odlučivao, s obzirom da je u svibnju 2010. primio obavijest prema kojoj je Fond za razvoj i zapošljavanje u travnju 2010. podnio nadležnom trgovačkom sudu prijedlog za otvaranje stečajnog postupka sa zahtjevom za određivanje mjera osiguranja nad spomenutim društvom.

Opisani postupci odobravanja i isplate zajma, pri čemu su se mijenjali uvjeti i kriteriji odobravanja, namjena sredstava te nepravodobne obavljene kontrole namjenskog korištenja ograničavaju pristup sredstvima Fonda onim projektima koji ispunjavaju propisane uvjete i kriterije.

Odredbom članka 20. Pravilnika o uvjetima i načinu dodjeljivanja sredstava Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, te kriterijima i mjerilima za ocjenjivanje zahtjeva za dodjeljivanje sredstava Fonda, propisano je da Fond neće pustiti odobreni zajam, subvenciju ili financijsku pomoć u tečaj, odnosno doznačiti donaciju korisniku koji nema ispunjene sve uvjete koji mu omogućuju uredno i namjensko korištenje odobrenih sredstava.

Državni ured za reviziju nalaže odobravati financijska sredstva u skladu s propisanim uvjetima i kriterijima, uz pravodobnu kontrolu namjenskog korištenja.

- 4.1. *Na točku nalaza koja se odnosi na upravljanje projektima iz nadležnosti Fonda, nije dostavljeno očitovanje.*
5. Postupci javne nabave
 - 5.1. Fond je koncem 2008., u skladu s odredbom članka 13. stavak 1. Zakona o javnoj nabavi, donio plan nabave roba, radova i usluga za 2009.

Plan nabave sadrži sve propisane podatke. Procijenjena vrijednost nabave je 100.335.534,00 (bez PDV-a), a planirana sredstva 122.586.490,00 kn (s PDV-om).

Fond je tijelu nadležnom za sustav javne nabave dostavio izvješće o javnoj nabavi za 2009., u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi i Uredbe o sadržaju i načinu dostavljanja izvješća o javnoj nabavi. U 2009. su zaključena 52 ugovora o nabavi u iznosu 120.975.247,00 kn, od čega otvorenim postupkom javne nabave 34 ugovora u iznosu 43.344.764,00 kn, pregovaračkim postupkom sa i bez prethodne objave 17 ugovora u iznosu 77.280.083,00 kn, te jedan ugovor o javnim uslugama iz dodatka II B u iznosu 350.400,00 kn.

Uz izuzeće od primjene Zakona o javnoj nabavi, na temelju članka 5. stavak 1. točka 6., zaključena su dva ugovora u iznosu 3.518.000,00 kn za nabavu produkcijskog i koprodukcijskog programskog materijala namijenjenog radiotelevizijskom emitiranju. Vrijednost nabave procijenjene do 70.000,00 kn (bez PDV-a), iznosila je 3.051.039,00 kn.

U provjeri dosljedne primjene odredbi Zakona o javnoj nabavi utvrđene su nepravilnosti u postupcima nabave namjenskih vreća za ambalažu, te ustupanju radova na sanaciji bazena crvenog mulja tvornice glinice kod Obrovca.

Rashodi za nabavu namjenskih vreća Fonda (LDPE vreće s logom Fonda za PET, AL/Fe i stakleni ambalažni otpad sa sigurnosnom vezicom, te HDPE vreće za provedbu pilot projekta skupljanja ambalažnog otpada od drugih polimernih materijala) izvršeni su u iznosu 20.092.727,00 kn. Namjenske vreće su nabavljane na temelju ugovora o kupoprodaji (siječanj 2009.) u iznosu 24.543.270,00 kn, odnosno s PDV-om 29.942.789,00 kn. Spomenuti ugovor je zaključen primjenom otvorenog postupka javne nabave (studenj 2008.). Odredbom članka 4. ugovora predviđena je isplata predujma u iznosu 3.700.000,00 kn za pripreme radnje nabave vreća i druge aktivnosti vezane za početak proizvodnje. Sredinom siječnja 2009. predujam je isplaćen u ugovorenom iznosu, te je iskorišten u cijelosti do početka kolovoza 2009. Novi predujam u iznosu 1.500.000,00 kn koji nije ugovoren, isplaćen je u kolovozu 2009. na zahtjev dobavljača radi povećanja cijene granulata iz uvoza za proizvodnju vreća (iskorišten u veljači 2010.). Isplata predujmova u ukupnom iznosu 5.200.000,00 kn nije bila predviđena dokumentacijom za nadmetanje.

Za izvođenje radova na sanaciji bazena crvenog mulja tvornice glinice kod Obrovca izvršeni su rashodi u iznosu 117.169.654,00 kn, od čega se na razdoblje od 2006. do 2008. odnosi 106.533.263,00 kn, a na 2009. se odnosi 10.636.391,00 kn (prema privremenim situacijama zaključno sa studenom 2009.). Radove je obavljao izvoditelj na temelju ugovora (prosinac 2006.) u iznosu 98.426.916,00 kn i tri dodatka osnovnom ugovoru za dodatne nepredviđene radove i nastavak započete sanacije bazena crvenog mulja (prosinac 2007., siječanj i ožujak 2009.), u ukupnoj vrijednosti 66.497.987,00 kn.

Odredbama članka 7. ugovora (prosinac 2006.) utvrđena je obveza isplate predujma izvoditelju u visini 10,0% ukupno ugovorenog iznosa u roku 15 dana od dana potpisivanja ugovora (ugovoreni predujam u iznosu 9.842.692,00 kn je isplaćen koncem 2006. i početkom 2007., a iskorišten je u ožujku 2007.). Isplata predujma nije bila predviđena dokumentacijom za nadmetanje.

Odredbama članka 66. stavaka 1. i 2. Zakona o javnoj nabavi, koji se primjenjivao do konca prosinca 2007. (Narodne novine 117/01, 197/03 i 92/05), između ostalog je bilo propisano da naručitelj mora sklopiti ugovor samo s jednim sposobnim ponuditeljem čija je ponuda odabrana kao najpovoljnija za predmet nabave, grupu ili dio predmeta nabave u skladu s dokumentacijom za nadmetanje, te da ugovor mora biti u skladu s ponudom.

Za nastavak sanacije bazena crvenog mulja, primjenom odredbi članka 16. stavak 2. točka 2. Zakona o javnoj nabavi, zaključen je dodatak ugovora (siječanj 2009.) u iznosu 41.921.758,00 kn (s PDV-om). Navedenim odredbama propisano je da se ugovor o javnim uslugama može sklapati u pregovaračkom postupku javne nabave bez prethodne objave, ako ugovor o javnim uslugama iz tehničkih ili umjetničkih razloga ili radi zaštite isključivih prava može izvršiti samo određeni gospodarski subjekt. Radi nesmetanog početka radova na sanaciji bazena crvenog mulja i otpadne lužine tvornice glinice u Obrovcu, nabavu specijaliziranog stroja za kopanje na daljinu, te dovoljne količine nasipnog materijala za izgradnju predviđene isparne površine, na zahtjev izvoditelja, zaključen je dodatak ugovora (ožujak 2009.) o isplati predujma do najviše 5.000.000,00 kn. Predujam je isplaćen u iznosu 3.000.000,00 kn (travanj 2009.), a iskorišten je u cijelosti u travnju 2010.

Pregledom dokumentacije za nadmetanje, koja sadrži upute za pripremu i podnošenje ponuda, utvrđeno je da nije navedena mogućnost isplate predujma. Prema odredbama članka 89. stavka 5. Zakona o javnoj nabavi (koji je u primjeni od siječnja 2008.), ugovor o javnoj nabavi, odnosno okvirni sporazum mora biti u skladu s odabranom ponudom i uvjetima određenima u dokumentaciji za nadmetanje. Način pripreme, izrade, sadržaj i postupanje s dokumentacijom za nadmetanje, propisani su odredbama članaka 48. i 55. Zakona o javnoj nabavi, te Uredbe o načinu izrade i postupanju s dokumentacijom za nadmetanje i ponudama.

Državni ured za reviziju nalaže postupanje u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi.

- 5.2. *Na nalog koji se odnosi na obvezu primjene Zakona o javnoj nabavi u postupcima nabave, Fond obrazlaže da je isplata predujma za nabavu namjenskih vreća za ambalažu odobrena na temelju zahtjeva ponuditelja, a zbog poremećaja cijena na sekundarnom tržištu sirovina. Fond je zatražio isporuku velikih količina vreća u kratkom roku (od ukupno ugovorenih) kako ne bi došlo do poremećaja u već uspostavljenom sustavu prikupljanja ambalažnog otpada od prodavatelje, za što je i ponuditelj morao osigurati veće količine sirovina na inozemnom tržištu, kao i zbog recesije u gospodarstvu koja se odrazila na likvidnost ponuditelja. Zbog recesije i poremećaja u gospodarstvu, a u namjeri da se radovi na sanaciji bazena crvenog mulja i otpadne lužine tvornice glinice u Obrovcu realiziraju u skladu s planiranim rokovima, te u cilju zaštite prirode, života i zdravlja ljudi, odobren je predujam na temelju zahtjeva izvoditelja radova na spomenutoj lokaciji. U oba navedena slučaja donesene su posebne odluke s obrazloženjem o opravdanosti isplate predujma i priložene su ugovorima, a sredstva predujma pravdana su putem obračuna izvedenih radova.*

III. MIŠLJENJE

1. Na temelju odredbi članaka 4. i 7. Zakona o državnoj reviziji, obavljena je financijska revizija Fonda za 2009. Revizijom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje. Izraženo je uvjetno mišljenje.
2. Postupci revizije su provedeni u skladu s INTOSAI revizijskim standardima i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora. Revizija je planirana i obavljena na način koji pruža razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji sastavljeni prema računovodstvenim propisima i standardima, a poslovanje usklađeno sa zakonima i drugim propisima.
3. Sljedeće činjenice su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja:

- Financijskim planom za 2009. prihodi i primici Fonda su planirani u iznosu 1.189.735.000,00 kn, rashodi i izdaci u iznosu 966.399.369,00 kn, te višak prihoda i primitaka u iznosu 223.335.631,00 kn. Ostvareni su prihodi i primici u iznosu 1.210.104.735,00 kn, rashodi i izdaci u iznosu 1.203.467.195,00 kn, te je ostvaren višak prihoda i primitaka u iznosu 6.637.540,00 kn. Rashodi (bez izdataka) su planirani u iznosu 906.399.369,00 kn, a izvršeni su u iznosu 1.166.177.278,00 kn, što je za 259.777.909,00 kn ili 28,7% više od plana. U strukturi rashoda vrijednosno najznačajnije odstupanje evidentirano je na materijalnim rashodima koji su planirani u iznosu 651.397.569,00 kn, a izvršeni su u iznosu 875.263.578,00 kn, što je za 223.866.009,00 kn, ili 34,4% više od plana. S obzirom da su tijekom 2009 donesene tri izmjene i dopune državnog proračuna (travanj, srpanj i kolovoz) u okviru kojih se donose i izmjene financijskih planova izvanproračunskih korisnika, Fond nije poduzeo radnje s ciljem realnijeg planiranja rashoda. Rashodi u iznosu 3.518.950,00 kn koji su izvršeni na temelju ugovora iz ožujka 2009. odnose se na usluge emitiranja radio i televizijskih spotova, reportažno-dokumentarnog filma, usluge tiska, dizajna, grafičke pripreme i tiska plakata, zakupa prostora za oglašavanje, te druge usluge oglašavanja. Fond nije ispostavljao narudžbe, što je predviđeno ugovorom. Računi i prilozi uz račune nisu potpuni. Iz priloga računa nije moguće potvrditi da su zaračunane usluge stvarno i izvršene, s obzirom da nisu ovjereni od strane krajnjih izvršitelja vezano za radio i televizijsko emitiranje, te zakup prostora za oglašavanje. Na ispostavljenim računima nisu iskazane cijene, te nije moguće obaviti računovodstvene kontrole. Realizaciju ugovora nije moguće pratiti prema vrstama usluga navedenima u ponudi. Uredna knjigovodstvena isprava je ona iz koje se nedvosmisleno može utvrditi mjesto i vrijeme njezina sastavljanja, kao i materijalni sadržaj, što znači narav, vrijednost i vrijeme nastanka poslovne promjene povodom koje je sastavljena. Vjerodostojna je isprava koja potpuno i istinito odražava nastali poslovni događaj.

Ukupna potraživanja koncem 2009. iskazana su u iznosu 340.406.608,00 kn. Vrijednosno najznačajnija su potraživanja za prihode poslovanja u iznosu 200.115.475,00 kn i potraživanja za zajmove u iznosu 122.855.886,00 kn. Koncem rujna 2010. dospjela potraživanja od obveznika plaćanja naknada su iznosila 200.020.419,00 kn, a dospjela potraživanja za zajmove 7.864.681,35 kn (bez obračunanih zateznih kamata).

S obzirom na složenost postupaka naplate prihoda u slučajevima nepravodobnog podmirenja obveza (opomene, prijedlozi za ovrhu, naknadna odobrenja o obročnoj otplati, suglasnosti direktora za ovrhe) predloženo je donošenje internog akta kojim treba propisati kriterije, mjerila i postupak za odgodu plaćanja ili obročnu otplatu duga.

Na nepravodobno podmirene obveze ne obračunavaju se zatezne kamate. (točka 1. Nalaza)

- Fond je u 2009. (kao i prethodne godine) slobodna novčana sredstva oročavao kod banaka te ulagao u otvoreni investicijski fond s javnom ponudom (novčani fond). Odlukom Upravnog odbora Fonda dana je suglasnost kojom se direktora Fonda ovlašćuje za realizaciju plasmana slobodnih novčanih sredstava. Stanje depozita u bankama i ostalim financijskim institucijama početkom 2009. iznosilo je 50.000.000,00 kn (oročeni depoziti u četiri banke u iznosu 40.000.000,00 kn i udjel u otvorenom investicijskom fondu u iznosu 10.000.000,00 kn). Koncem 2009. stanje depozita u bankama iznosilo je 10.000.000,00 kn, udjel u otvorenom investicijskom fondu 5.000.000,00 kn, odnosno sveukupno 15.000.000,00 kn. Obračunana je kamata u iznosu 2.853.046,00 kn, a isplaćena u iznosu 2.004.159,00 kn. S obzirom da prinos investicijskih fondova u proteklom razdoblju nije jamstvo budućih prinosa, izraženo je mišljenje da pri donošenju odluke o upravljanju slobodnim novčanim sredstvima treba primijeniti kriterij sigurnosti povrata uloženog, uz primjerenu ugovorenu kamatu. (točka 2. Nalaza)
- Usluge prehrane za zaposlenike Fonda obavljaju se u dijelu poslovnog prostora koji je Fondu dodijeljen na korištenje prema odlukama Povjerenstva za imovinu Vlade Republike Hrvatske. Usluge su ugovorene u svibnju 2007. (bez natječaja) na temelju ponude jednog ponuditelja koji spomenute usluge obavlja kontinuirano do vremena obavljanja revizije (listopad 2010.). Usluge prehrane je trebalo ugovoriti na temelju natječaja, kako je propisano Zakonom o zakupu i prodaji poslovnog prostora. (točka 3. Nalaza)
- Pravilnikom o uvjetima i načinu dodjeljivanja sredstava Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, te kriterijima i mjerilima za ocjenjivanje zahtjeva za dodjeljivanje sredstava Fonda propisani su uvjeti koje moraju ispunjavati korisnici, način dodjeljivanja, te kriteriji i mjerila za ocjenjivanje zahtjeva za dodjelu sredstava. Sredstva Fonda dodjeljuju se korisnicima putem financijskih pomoći jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, beskamatnih zajmova, subvencija i donacija. Prema podacima Fonda, u razdoblju od 2004. do konca 2009., za sanaciju 299 službenih odlagališta komunalnog otpada predviđene vrijednosti investicije 2.814.316.818,00 kn, odobrena je pomoć u iznosu 1.569.089.286,00 kn, a isplaćena je u iznosu 455.437.142,00 kn. Od ukupnog broja odlagališta, za sanaciju 100 odlagališta isplaćeno je 135.787.354,00 kn, od čega su prema dostavljenoj dokumentaciji (računi, obračunske situacije) priznati radovi u iznosu 86.195.481,00 kn, odnosno bez dokumentacije je isplaćeno 49.591.873,00 kn. Predloženo je sredstva pomoći isplaćivati korisnicima na temelju pribavljene dokumentacije o obavljenim radovima i izvršenim uslugama u skladu s ugovorenim dinamikom plaćanja. Dospjela potraživanja za zajmove koncem rujna 2010. iznosila su 7.864.681,00 kn (bez obračunanih zateznih kamata).

Najviši pojedinačni iznos potraživanja za zajmove odnosi se na jedno trgovačko društvo, oporabitelja PET ambalaže za tri beskamatna zajma u pojedinačnom iznosu 1.700.000,00 kn.

Potraživanja za zajmove (s obračunanim zateznim kamatama) od spomenutog društva koncem rujna 2010. iznosila su 4.036.016,00 kn. Zajam kojim je financiran projekt Povećanje energetske učinkovitosti postrojenja za uporabu PET ambalaže korištenjem otpada kao goriva odobren je uz uvjetno prihvaćanje ponude, zbog nepotpune dokumentacije. Ugovor o zajmu je zaključen, uz uvjet da se isplata zajma obavi po dostavi glavnog projekta, odnosno građevinske dozvole. Naknadno su uslijedile izmjene projekta, a isplata zajma je obavljena uz uvjet dostave lokacijske dozvole, umjesto građevinske. Obavljenim financijskim nadzorom utvrđeno je da se sredstva nisu koristila za utvrđene namjene.

Opisani postupci odobravanja i isplate zajma, pri čemu su se mijenjali uvjeti i kriteriji odobravanja, namjena sredstava te nepravodobne obavljene kontrole namjenskog korištenja ograničavaju pristup sredstvima Fonda onim projektima koji ispunjavaju propisane uvjete i kriterije. (točka 4. Nalaza).

- Fond je koncem 2008. donio plan nabave roba, radova i usluga za 2009. Plan nabave sadrži sve propisane podatke. Procijenjena vrijednost nabave je 100.335.534,00 (bez PDV-a). U provjeri primjene Zakona o javnoj nabavi, utvrđene su nepravilnosti u postupcima nabave namjenskih vreća za ambalažu i ustupanju radova na sanaciji crvenog mulja tvornice glinice.

Za nabavu namjenskih vreća izvršeni su rashodi u iznosu 20.092.727,00 kn. Isplata predujmova u ukupnom iznosu 5.200.000,00 kn nije bila predviđena dokumentacijom za nadmetanje.

Za izvođenje radova na sanaciji bazena crvenog mulja tvornice glinice izvršeni su rashodi u iznosu 117.169.654,00 kn, od čega se na razdoblje od 2006. do 2008. odnosi 106.533.263,00 kn, a na 2009. iznos 10.636.391,00 kn. Na temelju ugovora (prosinac 2006.) isplaćen je predujam u iznosu 9.842.692,00 kn, a prema dodatku ugovoru (ožujak 2009.) isplaćen je predujam u iznosu 3.000.000,00 kn. Isplata predujmova nije bila predviđena dokumentacijom za nadmetanje. Prema odredbama Zakona o javnoj nabavi, ugovor o javnoj nabavi mora biti u skladu s dokumentacijom za nadmetanje. (točka 5. Nalaza)

4. Fond je osnovan na temelju Zakona o Fondu za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, vezano uz odredbe Zakona o zaštiti okoliša i Zakona o energiji. Djelatnost Fonda obuhvaća poslove koji se odnose na financiranje pripreme, provedbe i razvoja programa i projekata u područjima očuvanja, održivog korištenja, zaštite i unaprjeđivanja okoliša, energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora energije, te poticanja racionalnog gospodarenja energijom i energetske učinkovitosti u neposrednoj potrošnji energije.

Izvori sredstva za financiranje djelatnosti Fonda osiguravaju se iz namjenskih prihoda Fonda: naknada onečišćivača okoliša, naknade korisnika okoliša, naknada na opterećivanje okoliša otpadom, posebne naknade za okoliš na vozila na motorni pogon, te drugih izvora u skladu s propisima.

Također, ostvaruje sredstva iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u skladu sa zajednički utvrđenim programima, te prihoda od upravljanja slobodnim novčanim sredstvima.

Prihodi i primici za 2009. su ostvareni u iznosu 1.210.104.735,00 kn, rashodi i izdaci su izvršeni u iznosu 1.203.467.195,00 kn, te je ostvaren višak prihoda i primitaka u iznosu 6.637.540,00 kn. Uz preneseni višak prihoda iz prethodnog razdoblja u iznosu 35.671.369,00 kn, raspoloživa sredstava Fonda za 2009. su iznosila 1.245.776.104,00 kn.

Revizijom utvrđene nepravilnosti i propusti koji se odnose na planiranje, računovodstveno poslovanje, upravljanje slobodnim novčanim sredstvima, zakup poslovnog prostora, upravljanje projektima i postupke javne nabave, posljedica su, između ostalog, neučinkovitog sustava unutarnjih financijskih kontrola. Navedene nepravilnosti su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja.